

BÁO CÁO TÓM TẮT KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. **Tên đề tài:** Hiệu quả cải thiện tình trạng dinh dưỡng và vi chất dinh dưỡng của sử dụng “*Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường*” của học sinh mẫu giáo và tiểu học của huyện Nghĩa Đàn tỉnh Nghệ An.

2. Mục tiêu nghiên cứu:

1. *Đánh giá tình trạng dinh dưỡng của học sinh mẫu giáo và tiểu học tại 6 xã của huyện Nghĩa Đàn.*
2. *Nghiên cứu hiệu quả của sử dụng “Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường” đối với cải thiện chỉ số nhân trắc của học sinh mẫu giáo và tiểu học của huyện Nghĩa Đàn sau 5 tháng can thiệp.*
3. *Đánh giá hiệu quả của sử dụng “Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường” đối với cải thiện tình trạng thiếu máu, thiếu kẽm, thiếu vitamin A của học sinh tiểu học của huyện Nghĩa Đàn sau 5 tháng can thiệp.*

3. Phương pháp nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu

- Trẻ từ 24-59 tháng tuổi đang học tại 6 trường mẫu giáo của huyện Nghĩa Đàn
- Trẻ từ 6-11 tuổi đang học 6 trường tiểu học của huyện Nghĩa Đàn

Thời gian và địa điểm

- Địa điểm triển khai thực địa: Nghiên cứu được tiến hành trên 6 xã (xã Nghĩa Lâm, Nghĩa Thắng, Nghĩa Long, Thị trấn Nghĩa Đàn, Nghĩa Sơn, Nghĩa Yên) thuộc huyện Nghĩa Đàn
- Địa điểm phân tích mẫu huyết thanh: Labo Vi chất Dinh dưỡng, Viện Dinh dưỡng
- Thời gian thực hiện: 9/2013-6/2014

Thiết kế nghiên cứu: Thử nghiệm cộng đồng có đối chứng, đánh giá trước sau

Phân nhóm nghiên cứu

Can thiệp uống Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường trên học sinh mẫu giáo: Toàn bộ học sinh mẫu giáo của 6 trường mẫu giáo của xã Nghĩa Long, Nghĩa Thắng, Nghĩa Lâm, Nghĩa Yên, Nghĩa Sơn và thị trấn Nghĩa Đàn của huyện Nghĩa Đàn đã được uống sữa tươi *Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường* trong 5 ngày/tuần trong 5 tháng

Can thiệp uống Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường trên học sinh tiểu học:

Nhóm chứng: Toàn bộ học sinh tiểu học đang học 2 trường tiểu học của xã Nghĩa Long và Nghĩa Thắng của huyện Nghĩa Đàn. Sau can thiệp tất cả học sinh của 2 trường này sẽ được *Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường* trong 5 tháng.

Nhóm can thiệp: Toàn bộ học sinh tiểu học của xã Nghĩa Lâm, Nghĩa Yên, Nghĩa Sơn và thị trấn Nghĩa Đàn. Nhóm can thiệp đã được được uống 180 ml/ngày (5 ngày/tuần, trong 5 tháng) sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường - có đường”. Hàm lượng một số vi chất dinh dưỡng trong 100 ml sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường - có đường” như sau: Vitamin A (212 IU), vitamin D (65 IU), axit folic (32 µg), sắt (1,6 mg), canxi (128 mg), kẽm (1,2 mg). Học sinh uống 180 ml sữa/ngày sẽ được bổ sung thêm 218 IU Vitamin A, 117 IU vitamin D, 54,4 µg axit folic, 2,88 mg sắt, 230 mg canxi, 2,16 mg kẽm.

Đánh giá trước và sau can thiệp

- Điều tra về nhân trắc học trên toàn bộ khoảng 3600 trẻ của 12 trường mẫu giáo và tiểu học đã được tiến hành ở thời điểm trước và sau khi kết thúc can thiệp.
- Điều tra khẩu phần, định lượng nồng độ Hb máu, nồng độ vitamin A huyết thanh, nồng độ kẽm huyết thanh của 120 học sinh của 2 trường thuộc nhóm đối chứng (trường tiểu học Nghĩa Long và Nghĩa Thắng) và 120 học sinh của 1 trường thuộc nhóm can thiệp (trường tiểu học Nghĩa Đàn) đã được tiến hành ở thời điểm trước và sau khi kết thúc can thiệp.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1 Tình trạng dinh dưỡng của học sinh mẫu giáo và tiểu học của 6 trường mẫu giáo và 6 trường tiểu học của huyện Nghĩa Đàn

+ Tình trạng dinh dưỡng của học sinh mẫu giáo: Tỷ lệ SDD thể nhẹ cân là 12.3%, tỷ lệ SDD thể thấp còi khá cao là 21.5% và tỷ lệ SDD thể gầy còm là 2.8%, tỷ lệ thừa cân là 1.4% và tỷ lệ béo phì là 1.1%.

+ Tình trạng dinh dưỡng của học sinh tiểu học: Tỷ lệ SDD thể nhẹ cân cao nhất: 21,5 %, tỷ lệ SDD thể thấp còi là 17,8% và tỷ lệ SDD thể gầy còm cũng khá cao 10,1 %, tỷ lệ thừa cân là 3,4 % và tỷ lệ béo phì là 1,7%.

4.2 Can thiệp sử dụng sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường” cho học sinh mẫu giáo và tiểu học trong 5 tháng đã có hiệu quả đối với cải thiện các chỉ số nhân trắc

- Đối với học sinh mẫu giáo: Tỷ lệ SDD thể nhẹ cân đã giảm 2,8% ($p < 0,05$), tỷ lệ SDD thấp còi giảm 1,4%, tỷ lệ SDD gầy còm giảm 1%. Z-Score cân nặng/ tuổi, Z-Score cân nặng/ chiều cao đã được cải thiện có ý nghĩa thống kê khi so sánh giữa thời điểm trước và sau can thiệp. Sự thay đổi về cân nặng và chiều cao có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê giữa thời điểm trước và sau can thiệp

- Đối với học sinh tiểu học:

+ Tỷ lệ SDD thể nhẹ cân đã giảm 3,1% ($p < 0.05$), SDD thể thấp còi giảm 1,5% và SDD gầy còm giảm 1% ở nhóm can thiệp sử dụng sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất

VIỆ
H D
*

“*Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường*”, mức độ giảm nhiều hơn so với nhóm chứng không được uống sữa. Điều đáng lưu ý là tỷ lệ SDD thấp còi ở nhóm chứng không những không giảm mà còn bị tăng 0,9%.

+ Sau 5 tháng can thiệp chỉ số Z-Score cân nặng/ tuổi, Z-Score chiều cao/tuổi của học sinh tiểu học đã được cải thiện đáng kể ở nhóm can thiệp so với nhóm chứng ($p < 0,05$). Chiều cao của nhóm can thiệp được cải thiện hơn so với nhóm chứng (chiều cao nhóm can thiệp tăng 0,4 cm cao hơn so với nhóm chứng). Khẩu phần canxi đã tăng 219 mg/ngày, khẩu phần vitamin D đã tăng 2,13 mcg so với thời điểm trước can thiệp và cao hơn so với nhóm chứng có ý nghĩa thống kê. Đặc biệt tỷ lệ Ca/P đã được cải thiện (0,46 lên 0,9) hỗ trợ cho sự hấp thu canxi được tốt hơn. Một số nghiên cứu cho thấy bổ sung vitamin D và canxi giúp trẻ phát triển chiều cao.

4.3 Hiệu quả của bổ sung sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “*Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường*” đối với cải thiện tình trạng thiếu vi chất dinh dưỡng của trẻ tiểu học

- Hiệu quả đối với giảm tỷ lệ thiếu máu: Sau 5 tháng sử dụng sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “*Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường*” với hàm lượng bổ sung của sắt là 2,88 mg/ngày và axit folic là 54,4 μg /ngày, tỷ lệ thiếu máu của nhóm can thiệp đã giảm nhiều hơn có ý nghĩa thống kê ($p < 0,05$) so với nhóm chứng (nhóm can thiệp giảm 7,6%, nhóm chứng tăng 0,9%). Giảm thiếu máu sẽ giúp trẻ tập trung học tập tốt hơn.

- Hiệu quả đối với giảm tỷ lệ thiếu vitamin A: Sau 5 tháng uống sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “*Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường*” với hàm lượng bổ sung của vitamin A là 218 UI/ngày, tỷ lệ thiếu vitamin A của nhóm can thiệp đã giảm nhiều hơn có ý nghĩa thống kê ($p < 0,05$) so với nhóm chứng (nhóm can thiệp giảm 4,7%, nhóm chứng tăng 0,9%)

- Hiệu quả đối với nồng độ kẽm và tỷ lệ thiếu kẽm: Sau 5 tháng can thiệp sử dụng sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “*Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường*” với hàm lượng bổ sung của kẽm là 2,16 mg/ngày, nồng độ kẽm ở nhóm can thiệp tăng 0,78 $\mu\text{mol/L}$ và tỷ lệ thiếu kẽm giảm 19,4% ($p < 0,05$) trong khi nồng độ kẽm ở nhóm chứng bị giảm -0,08 $\mu\text{mol/L}$ và tỷ lệ thiếu kẽm ở nhóm này lại tăng 11,2%.

Kết luận:

1. Tình trạng dinh dưỡng của học sinh mẫu giáo và tiểu học ở Nghĩa Đàn: Tỷ lệ suy dinh dưỡng nhẹ cân và thấp còi khá cao (suy dinh dưỡng nhẹ cân: 12,3-21,5%; tỷ lệ suy dinh dưỡng thấp còi: 17,8-21,5%. Tỷ lệ thừa cân và béo phì thấp: 2,5-5,1%

2. Sử dụng sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “**Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường**” cho học sinh mẫu giáo và tiểu học trong 5 tháng đã có hiệu quả cải thiện cân nặng và chiều cao ở trẻ em mẫu giáo và tiểu học.

- Đối với học sinh mẫu giáo: Tỷ lệ SDD thể nhẹ cân đã giảm 2,8% ($p < 0,05$), tỷ lệ SDD thấp còi giảm 1,4%, tỷ lệ SDD gầy còm giảm 1%. Sự thay đổi về cân nặng và chiều cao có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê so với trước can thiệp.

- Đối với học sinh tiểu học: Tỷ lệ SDD cả 3 thể nhẹ cân, thấp còi và gầy còm của nhóm can thiệp đều giảm nhiều hơn nhóm chứng; Điều đáng lưu ý là tỷ lệ SDD thấp còi ở nhóm chứng không những không giảm mà còn bị tăng 0,9%. Sau 5 tháng can thiệp chỉ số Z-Score CN/T và CC/T của học sinh tiểu học đã được cải thiện tốt hơn so với nhóm chứng ($p < 0,05$). Chiều cao nhóm can thiệp tăng 0,4 cm cao hơn so với nhóm chứng.

2. Can thiệp sử dụng sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “**Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường**” đã có hiệu quả cải thiện tình trạng thiếu vi chất dinh dưỡng của trẻ em: Tỷ lệ thiếu vitamin A, thiếu máu và thiếu kẽm của nhóm can thiệp đã giảm có ý nghĩa thống kê so với nhóm chứng, đặc biệt bổ sung sắt cùng với acid folic làm giảm tỷ lệ thiếu máu do thiếu sắt sẽ giúp trẻ tập trung học tập tốt hơn. Sự cải thiện của khẩu phần vitamin D và canxi; và tình trạng thiếu vi chất dinh dưỡng đã giúp trẻ phát triển chiều cao tốt hơn.

Khuyến nghị: Nên sử dụng sữa tươi TH True milk bổ sung vi chất “**Sữa tươi tiệt trùng sữa học đường – có đường**” chương trình sữa học đường của học sinh mẫu giáo và tiểu học với liều dùng 180 ml/ngày (5 ngày 1 tuần) trong thời gian ít nhất là 5 tháng để giúp cải thiện tình trạng SDD và thiếu VCDD của học sinh lứa tuổi học đường (mẫu giáo và tiểu học). Đối với những vùng đô thị, những nơi đang gia tăng tỷ lệ thừa cân, béo phì nên sử dụng sữa ít đường, hoặc sữa không đường vì đường trong sữa chỉ có tác dụng điều vị cho sản phẩm, chứ không ảnh hưởng tới hấp thu vi chất dinh dưỡng, tuy nhiên nếu uống đường nhiều có thể làm gia tăng thêm thừa cân béo phì.

Xác nhận của Viện Dinh dưỡng

Người làm báo cáo

Nh
Bùi Thị Nhung